

Lähettiläjä / Avsändare

SUOMEN RIISTAKESKUS

Sompiontie 1

00730 HELSINKI

029 431 2001

PÄÄTÖS

Pvm

Nro

10.07.2026

2026-1-000-42916-7

Vastaanottaja / Mottagare

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

ML 41 A §:N MUKAINEN KANNANHOIDOLLINEN POIKKEUSLUPA

HAKIJA

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

HAKEMUS

Hakija on hakenut poikkeuslupaa seuraavasti:

Eläinlaji ja lupamäärä:

karhu

3 kpl

Eläinlaji ja haettu lupa-aika:

karhu

20.8.2026 - 31.10.2026

Hakemusalue:

Pinta-ala

171000 ha

- 5ZMXGT99FM.pdf

Hakemuksen perustelut

Hakemuksen kohteena olevan riistaeläinlajin kanta tai kannan tila haetulla lupa-alueella:

- Hakemuksen yhteislupa-alueeseen kuuluvat Kannus, Toholampi, Himanka, Lohtaja ja Rautio. Karhukanta on viime vuosina vahvistunut ja levittäytynyt tasaisesti koko lupa-alueelle. Karhuhavaintoja tehdään säännöllisesti koko alueella, eikä esiintyminen enää rajoitu yksittäisiin alueisiin tai satunnaisiin havaintoihin.

Viime vuosien havaintoaineisto osoittaa karhukannan vahvistuneen hakemusalueella. Virallisia karhuhavaintoja on kertynyt kahden vuoden tarkastelujaksolla yli 700 kappaletta. Havaintomäärä tarkentuu edelleen havaintojen kirjaamisen täydentyessä ennen hakemuksen jättämistä.

Havaintoaineiston perusteella karhujen esiintymisen painopiste sijoittuu Himangan, Kannuksen ja Raution alueelle. Hakijan näkemyksen mukaan kyseessä on samalla hakemusalueen merkittävin karhukannan tihentymäalue. Lisäksi myös Toholammin alueella on havaittavissa karhukannan voimistumista ja uuden tihentymäalueen muodostumista. Havaintoaineistossa on runsaasti pentuehavaintoja, mikä osoittaa karhukannan olevan alueella lisääntyvä ja elinvoimainen. Alueen metsästäjät seuraavat aktiivisesti karhukannan kehitystä havaintojen, riistakameraseurannan sekä pentuehavaintojen avulla. Havaintoaineiston perusteella karhukanta on alueella elinvoimainen, lisääntyvä ja jatkuvasti uusiutuva. Hakemusalueella esiintyy useita lisääntymiskykyisiä naaraita. Alueella on seurattu naaraita pentueineen usean vuoden ajan. Havaintojen

perusteella alueelle on odotettavissa uusia pentueita myös tulevana vuosina.

Hakemusalueella ei ole toteutettu kannanhoidollista karhunmetsästystä vuoden 2021 jälkeen. Tänä aikana karhukanta on vahvistunut merkittävästi, pentuehavaintojen määrä on lisääntynyt ja alueelle on muodostunut uusia karhukannan tihentymiä. Hakijan näkemyksen mukaan haettava kolmen karhun saalismäärä vastaa alueen nykyistä kannankehitystä ja mahdollistaa karhukannan hallitun alueellisen säätelyn vaarantamatta karhun suotuisaa suojelutasoa. Luonnonvarakeskuksen karhukanta-arvioiden mukaan karhukannan voimakas kasvu on viime vuosina tapahtunut poronhoitoalueen ulkopuolisessa läntisessä Suomessa, johon myös hakemusalue kuuluu. Valtakunnallinen kehityssuunta tukee hakemusalueella tehtyjä havaintoja karhukannan vahvistumisesta, lisääntymisestä ja alueellisen esiintymisen laajenemisesta.

Hakijan näkemyksen mukaan karhukannan kehitystä on perusteltua ohjata ennakoivasti jo nykyisessä vaiheessa. Hakemuksen päämääränä on vähentää ihmisten ja karhujen välisten kohtaamisten todennäköisyyttä vaikuttamalla paikallisen karhukannan kokoon, kasvuvauhtiin sekä alueellisiin tihentymiin. Tarkoituksena on ehkäistä sellaisen karhukannan tiheyden muodostumista, joka lisäisi merkittävästi ihmisten ja karhujen välisiä kohtaamisia sekä maataloudelle, kotieläintuotannolle ja muulle maaseutuelinkeinolle aiheutuvia haittoja. Keski-Pohjanmaan ja Pohjois-Pohjanmaan rajaseutu on vahvaa maatalous- ja karjatalousaluetta, jossa karhukannan hallitulla alueellisella säätelyllä voidaan edistää karhun ja ihmisen rinnakkaiseloa sekä ylläpitää karhukannan ihmisarkuutta myös tulevaisuudessa.

Hakemusalueella karhukannan vahvistuminen näkyy myös lisääntyneinä vahinkoina sekä karhujen esiintymisenä ihmistoiminnan välittömässä vaikutuspiirissä. Aiemmilta vuosilta hakemusalueelta on kirjattu muun muassa mehiläispesä- ja rehupaalivahinkoja sekä useita pihapiirihavaintoja.

Kevään 2026 aikana hakemusalueella on todettu mehiläispesävahinkoja, rehupaalivahinkoja sekä tapauksia, joissa karhuja on havaittu pihapiireissä, mökkien läheisyydessä sekä tuotantoeläinaitausten tuntumassa. Lisäksi keväällä 2026 Himangan alueella karhun todettiin saalistaneen hirven asutuksen välittömässä läheisyydessä. Hirven tappopaikka sijaitsi noin 140 metrin etäisyydellä lähimmästä asuinrakennuksesta. Tapaus kuvaa osaltaan karhujen esiintymistä yhä lähempänä ihmisten asuinympäristöjä hakemusalueella. Eräässä tapauksessa emäkarhu pentuineen vieraili asutun talon pihapiirissä. Toisessa tapauksessa karhu liikkui huvilan pihapiirissä vain muutaman metrin päässä rakennuksesta. Lisäksi karhujen on havaittu liikkuvan lehmä- ja hevosaitauksien läheisyydessä, jolloin eläimet ovat säikähtäneet, vauhkoontuneet ja käyttäytyneet poikkeavasti.

Karhukannan vahvistuminen näkyy myös maa- ja metsätalouden harjoittajien arjessa. Kevään 2026 aikana alueella toimiva metsäalan yritys on joutunut ohjeistamaan ja kouluttamaan taimikonhoitotöitä tekeviä työntekijöitään kaasusumuttimen käyttöön mahdollisissa karhukohtaamisissa alueella tapahtuneiden kohtaamistilanteiden vuoksi.

Hakijan näkemyksen mukaan kyse ei ole yksittäisistä satunnaisista tapahtumista, vaan ilmiöstä, joka liittyy hakemusalueella havaittuun karhukannan kasvuun, lisääntymiseen ja paikalliseen tihentymiseen. Karhukannan vahvistuminen näkyy jo nyt lisääntyneinä vahinkoina, pihapiirihavaintoina sekä karhujen esiintymisenä tuotantoeläinten, maa- ja metsätalouden sekä muun ihmistoiminnan välittömässä läheisyydessä.

Tavoitteena ei ole vähentää karhukantaa, vaan ohjata kannan kehitystä hallitusti siten, että karhut säilyttävät ihmisarkuutensa, ihmisten ja karhujen väliset kohtaamiset eivät lisäänty ja karhukannan kasvusta aiheutuvat haitat pysyvät alueella hallittavina. Hakijan näkemyksen mukaan hakemuksen päämäärää ei voida saavuttaa muilla tyydyttävillä ratkaisulla. Hakemusalueella on pyritty reagoimaan karhujen esiintymiseen ihmistoiminnan läheisyydessä myös muilla keinoilla. Keväällä 2026 Himangan alueella tuotantoeläinten kanssa samalla laidunalueella havaittua karhua jäljitettiin ja karkotettiin omatoimisesti koiran avulla kauemmas alueelta. Karhun esiintyminen samalla laidunalueella tuotantoeläinten kanssa aiheutti eläimissä levottomuutta ja vauhkootumista. Samana keväänä Himangan alueella karhun havaittiin kulkevan asutun alueen läpi. Tilanteeseen puututtiin omatoimisesti seuraamalla ja karkottamalla karhua kytketyn koiran avulla. Karhua seurattiin, kunnes sen todettiin poistuneen asutuksen läheisyydestä metsäalueelle, minkä jälkeen seuranta lopetettiin. Molemmista tapauksista ilmoitettiin viranomaisille. Karkottaminen voi yksittäistapauksessa siirtää karhun väliaikaisesti pois alueelta, mutta se ei vaikuta paikallisen karhukannan kokoon, kasvuvauhtiin eikä alueellisiin tihentymiin. Hakijan näkemyksen mukaan tällaiset toimenpiteet eivät siten ratkaise hakemuksen taustalla olevaa alueellista ilmiötä.

Hakemusalueella havaittu karhukannan vahvistuminen, useat pentuehavainnot sekä Himangan, Kannuksen, Raution ja Toholammin alueille muodostuneet karhukannan tihentymät ovat alueellisia ilmiöitä, joihin ei voida vaikuttaa riittävästi yksittäisiin karhuihin kohdistuvilla toimenpiteillä.

Yksittäisten vahinkoa aiheuttavien karhujen poistaminen, karkottaminen tai muut tapauskohtaiset toimenpiteet eivät vaikuta paikallisen karhukannan kokoon, kasvuvauhtiin tai alueellisiin tihentymiin. Tämän vuoksi hakemuksen päämääränä olevaa ihmisten ja karhujen välisten kohtaamisten todennäköisyyden vähentämistä ei voida saavuttaa yhtä tehokkaasti muilla käytettävissä olevilla keinoilla.

Hakijan näkemyksen mukaan haettu poikkeuslupa ei vaaranna karhun suotuisan suojelutason säilymistä paikallisesti, alueellisesti eikä valtakunnallisesti. Hakemusalueella karhukanta on havaintoaineiston, pentuehavaintojen sekä pitkäaikaisen paikallisen seurannan perusteella elinvoimainen ja lisääntyvä. Alueella esiintyy useita lisääntymiskykyisiä naaraita ja karhukannan uusiutuminen on jatkuvaa. Hakemusalue muodostaa vain pienen osan laajemmasta kannanhoitoalueesta, ja haettava saalismäärä, kolme (3) karhua, on vähäinen suhteessa alueelliseen ja valtakunnalliseen karhukantaan. Poikkeuslupan tavoitteena on karhukannan hallittu alueellinen säätely ilman, että karhun suotuisa suojelutaso vaarantuu paikallisesti, alueellisesti tai valtakunnallisesti.

Toimenpiteet, jotka luvan sijasta voitaisiin toteuttaa:

- Hakemusalueella karhujen aiheuttamia haittoja voidaan pyrkiä vähentämään yksittäisillä toimenpiteillä, kuten karhujen karkottamisella, sekä tiedottamisella karhuhavainnoista. Tällaiset toimenpiteet voivat kuitenkin vaikuttaa ainoastaan yksittäisiin tilanteisiin eivätkä ne estä karhukannan kasvua, paikallisten tihentymien muodostumista tai karhujen lisääntyvää esiintymistä ihmistoiminnan läheisyydessä.

Hakemusalueella on jo jouduttu käytännössä turvautumaan karhujen karkottamiseen. Keväällä 2026 Himangan alueella karhua karkotettiin sekä tuotantoeläinten laidunalueelta että asutuksen läheisyydestä. Molemmista tapauksista ilmoitettiin viranomaisille. Karkottaminen poistaa yksittäisen

karhun alueelta vain väliaikaisesti, mutta ei vaikuta alueen karhukannan kokoon, kasvuun tai tihentymiseen.

Hakijan näkemyksen mukaan pelkästään yksittäisiin vahinkoihin tai ongelmakarhuihin reagoiva toimintamalli johtaisi tilanteeseen, jossa toimenpiteisiin ryhdyttäisiin vasta karhukannan kasvun jo aiheutettua merkittäviä haittoja. Hakemusalueella ei pidetä tarkoituksenmukaisena kehitystä, jossa karhukanta kasvaa Itä-Suomen nykyisen kaltaiselle tasolle ennen kuin kannanhoidollisiin toimenpiteisiin ryhdytään.

Hakemusalue sijaitsee Keski-Pohjanmaan ja Pohjois-Pohjanmaan rajaseudulla, jossa karjatalous, maatalous, sekä metsätalous muodostavat merkittävän osan alueen elinkeinorakennetta. Hakijoiden näkemyksen mukaan karhukannan kasvua tulee hallita ennakoivasti ennen kuin vahingot, pihapiirikäynnit, tuotantoeläimiin kohdistuvat häiriöt sekä ihmisten ja karhujen väliset kohtaamiset lisääntyvät edelleen.

Tämän vuoksi hakijat katsovat, ettei hakemuksessa esitetyn päämäärän saavuttamiseksi ole käytettävissä muuta tyydyttävää ratkaisua kuin paikalliseen karhukantaan vaikuttava kannanhoidollinen metsästys.

Välitoimenpiteet

Suomen riistakeskus on saanut 26.6.2026 puhelimitse tiedon hakemusalueella karhun aiheuttamasta mehiläisvahingosta. Lisäksi hakija on 30.6.2026 kyseistä tapausta koskien lähettänyt tiedon sähköpostitse, sekä tiedon Toholammilla tapahtuneesta karhun pihapiirivierailusta.

Suomen riistakeskus on 30.6.2026 lähettänyt hakijalle Oma riista-palvelun kautta tiedot lausuttavaksi, jotka muodostavat keskeisen roolin päätöstä tehtäessä. Lausuntopyynnössä Suomen riistakeskus toteaa seuraavaa: "Olette hakeneet kannanhoidollista poikkeuslupaa karhun metsästyksen. Hakemusalueenne kuuluu karhukannan hoitosuunnitelman mukaiseen läntiseen kannanhoitoalueeseen. Kannanhoitoalueelle asetettujen yksityiskohtaisten tavoitteiden mukaan karhukanta saa kasvaa ja levittäytyä läntisellä kannanhoitoalueella karhuille sopiviin elinympäristöihin. Tavoitteena on myös se, että karhun aiheuttamia vahinkoja ehkäistään. Lisäksi tavoitteena on, että läntinen alue tukee karhukannan levittäytymistä eteläiselle alueelle karhuille sopiville elinympäristöille. Kannanhoidollista metsästystä ei ole myöskään tuotu erikseen esille asetettujen toimenpiteiden joukossa. Hakemuksessanne esitettyjen tietojen lisäksi, sekä 30.6.2026 sähköpostilla toimittamanne tiedon lisäksi, virallisista tilastoista (tiedot haettu 23.6.2026 saakka) löytyy oheisen liitteen mukaiset havainto- ja tapahtumamäärät hakemusalueellanne. Suomen riistakeskus pyytää tarvittaessa esittämään näkemyksenne oheisista tiedoista. Näkemykset ja mahdolliset täydennykset hakemukseenne pyydetään viimeistään 10.7.2026 vastaamalla Oma riista -palvelulla tai sähköpostilla allekirjoittaneelle".

Hakija on 1.7.2026 antanut asiaan seuraavan vastineen:

"Hakijat ovat tutustuneet Suomen riistakeskuksen kuulemisessa esitettyihin tietoihin sekä liitteenä toimitettuihin havainto- ja tapahtumatilastoihin.

Hakijat eivät kiistä karhukannan hoitosuunnitelmassa läntiselle kannanhoitoalueelle asetettua tavoitetta karhukannan vahvistumisesta ja levittäytymisestä. Hakijoiden näkemyksen mukaan hakemusalueella tämä tavoite on kuitenkin jo käytännössä toteutunut. Karhukanta on alueella vakiintunut, lisääntyy ja muodostaa paikallisia tihentymiä.

Pentuehavaintojen määrä on yli kolminkertaistunut vuosien 2023–2025 aikana, havaintomäärät ovat kasvaneet ja alueelle on muodostunut uusia paikallisia tihentymiä.

Hakijoiden näkemyksen mukaan kysymys ei enää ole pelkästään karhukannan levittäytymisestä, vaan jo vakiintuneen ja kasvavan kannan hallinnasta. Haetun poikkeusluvalla tarkoituksena ei ole estää karhukannan säilymistä tai leviämistä eikä vaarantaa karhun suotuisaa suojelutasoa, vaan hallita paikallisesti jo syntyneitä tilannetta ja ehkäistä siitä aiheutuvien haittojen edelleen lisääntymistä.

Suomen riistakeskuksen toimittamat tilastot tukevat hakemuksessa esitettyä arviota karhukannan vahvistumisesta hakemusalueella. Vuosien 2023–2025 aikana havaintojen kokonaismäärä kasvoi 155 havainnosta 182 havaintoon (+17,4 %). Erityisen merkittävää on pentuehavaintojen kasvu 10 havainnosta 31 havaintoon. Pentuehavaintojen määrä yli kolminkertaistui (+210 %), mikä tukee käsitystä karhukannan lisääntymisestä ja vakiintumisesta hakemusalueelle.

Samalla myös ihmisten tekemiin havaintoihin liittyvät tunnusluvut kasvoivat selvästi. Pihahavaintojen määrä kasvoi kolmesta seitsemään eli yli kaksinkertaistui (+133 %). Näköhavaintojen määrä kasvoi seitsemästä 27 havaintoon eli lähes nelinkertaistui (+286 %). Hakijoiden näkemyksen mukaan nämä luvut osoittavat karhujen esiintyvän aiempaa useammin ihmistoiminnan läheisyydessä.

Vuoden 2026 tilastot kattavat vain ajanjakson 1.1.–23.6.2026, joten niitä ei voida suoraan verrata kokonaisuksi kalenterivuosiin. Tästä huolimatta havaintoja oli jo 164, mikä vastaa noin 90 prosenttia koko vuoden 2025 havaintomäärästä. Pihahavaintoja oli kuusi, mikä vastaa noin 86 prosenttia vuoden 2025 määrästä, ja näköhavaintoja 21, mikä vastaa noin 78 prosenttia koko vuoden 2025 määrästä. Lisäksi hakemuksen jättämisen jälkeen hakemusalueella on todettu uusia pihapiirikäyntejä sekä uusia mehiläispesävahinkoja, jotka eivät sisälly toimitettuihin tilastoihin.

Hakijat toteavat lisäksi, että toimitetut tilastot eivät anna täysin kattavaa kuvaa hakemusalueella esiintyneistä tilanteista. Tilastoihin eivät sisälly kaikki poliisille tehdyt yhteydenotot tai tiedustelut karhun karkottamisesta silloin, kun karkotuslupaa ei ole myönnetty eikä asiasta ole seurannut viranomaisen toimenpiteitä. Hakemusalueella on ollut useita tilanteita, joissa karhujen esiintyminen asutuksen tai tuotantoeläinten läheisyydessä on aiheuttanut huolta ja joiden vuoksi on oltu yhteydessä viranomaisiin. Kaikki tällaiset tapahtumat eivät kuitenkaan näy toimitetuissa tilastoissa.

Hakijoiden näkemyksen mukaan toimitetut tilastot yhdessä hakemuksessa ja tässä vastineessa esitettyjen paikallisten tapahtumien kanssa osoittavat, että hakemusalueella karhukanta on vahva, lisääntyvä ja yhä useammin ihmistoiminnan läheisyydessä esiintyvä. Haetulla kolmen karhun kannanhoidollisella poikkeusluvalla ei vaaranneta karhun suotuisaa suojelutasoa, mutta sillä voidaan vaikuttaa paikallisesti karhukannan kehitykseen sekä ehkäistä ihmisten ja karhujen välisten kohtaamisten ja karhukannan kasvusta aiheutuvien haittojen edelleen lisääntymistä.

Hakijat pyytävät, että hakemus ratkaistaan kokonaisuutena huomioiden sekä viralliset tilastot että hakemusalueelta esitetty paikallinen näyttö karhukannan kehityksestä ja sen vaikutuksista".

PÄÄTÖS

Suomen riistakeskus on päättänyt hylätä hakemuksen.

Päätöksen perustelut

Keskeiset sovelletut säännökset ja muu ohjeistus

Luontodirektiivi

Luontodirektiivin 2 artiklan 1 kohdan mukaan direktiivin tavoitteena on edistää luonnon monimuotoisuuden säilymistä suojelemalla luontotyyppejä ja luonnonvaraista eläimistöä ja kasvistoa jäsenvaltioiden sillä Euroopassa

olevalla alueella, jossa perustamissopimusta sovelletaan. Tämän lisäksi direktiivin 2 artiklan 2 ja 3 kohdassa säädetään, että direktiivin mukaisesti toteutetuilla toimenpiteillä pyritään varmistamaan Euroopan unionin tärkeinä pitämien luontotyyppien ja luonnonvaraisten eläin- ja kasvilajien suotuisan suojelun tason säilyttäminen tai sen ennalleen saattaminen ja ottamaan huomioon taloudelliset, sosiaaliset ja sivistykselliset vaatimukset sekä alueelliset ja paikalliset erityispiirteet.

Luontodirektiivin 12 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaan jäsenvaltioiden on kiellettävä kaikki liitteen IV (a) kohdassa mainittujen lajien yksilöiden tahallinen pyydystäminen tai tappaminen luonnossa. Luontodirektiivin liitteen IV (a) kohdassa on mainittu muun muassa karhu (*Ursus arctos*). Luontodirektiivin 16 artiklassa säädetään poikkeamisesta 12 artiklan kielloista.

Luontodirektiivin tulkintaohje

Euroopan komissio on julkaissut tiedonannolla 12.10.2021 ohjeasiakirjan luontodirektiivin mukaisesta yhteisön tärkeinä pitämien eläinlajien tiukasta suojelusta (C(2021) 7301 final, 12.10.2021). Ohjeasiakirjalla on tarkistettu vuonna 2007 julkaistua ohjeasiakirjaa ja siinä on muun ohella otettu huomioon unionin tuomioistuimen viimeisin ratkaisukäytäntö luontodirektiivin soveltamisesta. Ohjeasiakirja ei ole oikeudellisesti sitova, mutta sitä voidaan käyttää osaltaan apuna tulkittaessa luontodirektiivin säännöksiä.

Metsästyslainsäädäntö

Karhu on aina rauhoitettu metsästyslain (615/1993) 37 §:n 3 momentin perusteella.

Metsästyslain 41 §:n 1 momentin mukaan Suomen riistakeskus voi myöntää luvan poiketa 37 ja 38 §:n sekä 50 §:n 2 momentin mukaisesta rauhoituksesta, kiellosta tai rajoituksesta 41 a–41 c §:ssä säädettyin edellytyksin. Lupaharkinnassa voidaan ottaa huomioon riistaeläinlajeja ja niiden elinympäristöjen hoitoa koskevat hoitosuunnitelmat, joiden toimenpiteillä otetaan huomioon luontotyyppien sekä luonnonvaraisen eläimistön ja kasviston suojelusta annetun neuvoston direktiivin 92/43/ETY (luontodirektiivi) 2 artikla.

Edellä olevan perusteella karhun rauhoituksesta voidaan poiketa Suomen riistakeskuksen luvalla metsästyslain 41 §:n 1 momentin nojalla 41 a §:ssä säädettyin edellytyksin, jos muuta tyydyttävää ratkaisua ei ole eikä päätös haittaa lajin suotuisan suojelutason säilyttämistä tai saavuttamista lajin luontaisella levinneisyysalueella:

- 1) luonnonvaraisen eläimistön tai kasviston säilyttämiseksi,
- 2) viljelmille, karjankasvatukselle, metsätaloudelle, kalataloudelle, porotaloudelle, vesistölle tai muulle omaisuudelle aiheutuvan erityisen merkittävän vahingon ehkäisemiseksi,
- 3) kansanterveyden, yleisen turvallisuuden tai muun erittäin tärkeän yleisen edun kannalta pakottavista syistä, mukaan lukien taloudelliset ja sosiaaliset syyt, sekä jos poikkeamisesta on ensisijaisen merkittävää hyötyä ympäristölle tai
- 4) näiden lajien tutkimus-, koulutus-, uudelleensijoittamis- ja

istuttamistarkoituksessa taikka eläintautien ehkäisemiseksi.

Metsästyslain 41 a §:n 3 momentin mukaan karhua koskeva poikkeuslupa voidaan myöntää myös tarkoin valvotuissa oloissa valikoiden ja rajoitetusti tiettyjen yksilöiden pyydystämiseksi tai tappamiseksi.

Metsästyslain 41 §:n 4 momentin mukaan valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä poikkeuslupan myöntämisessä noudatettavasta menettelystä, poikkeuslupa liitettävistä määräyksistä, poikkeuslupan nojalla saadun saaliin ilmoittamisesta, poikkeuslupan ajallisesta kestoista ja poikkeamisen edellytysten arvioinnista. Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää myös ajankohdista, jolloin 37 §:n mukaisesta rauhoituksesta voidaan poiketa.

Metsästyslaissa säädetyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen (452/2013) 1 §:ssä säädetään poikkeuslupan hakemisesta, 3 §:ssä poikkeuslupan myöntämisen ajankohdista, 4 §:ssä riistaeläintä koskevan poikkeuslupan myöntämisestä ja lupamääräyksistä, 5 §:ssä poikkeuslupan voimassaoloajasta sekä 7 §:ssä poikkeuslupa liittyvästä saaliin ilmoittamisvelvollisuudesta.

Metsästyslaissa säädetyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen 3 §:n 1 momentin 2 kohdan mukaan metsästyslain 41 a §:n 3 momentissa tarkoitettu poikkeuslupa voidaan myöntää karhun, lukuun ottamatta vuotta nuorempaa pentua sekä naarasta, jota tällainen pentu seuraa, pyydystämiseksi tai tappamiseksi elokuun 20 päivästä lokakuun 31 päivään.

Metsästyslaissa säädetyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen 4 §:n 1 momentin mukaan poikkeuslupa myönnetään vain sille rajatulle alueelle, jolla metsästyslain 41 a §:ssä säädetyt poikkeuslupan myöntämisedellytykset täyttyvät.

Metsästyslaissa säädetyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen 4 §:n 4 momentin mukaan metsästyslain 41 a §:n 3 momentin mukaisia poikkeuslupia tulee myöntää vain lajin vahvalla esiintymisalueella tapahtuvaan metsästyksen.

Metsästyslaissa säädetyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen 5 §:n 3 momentin mukaan poikkeuslupa on voimassa määräajan, jonka on vastattava poikkeuslupan tarkoitusta.

Metsästyslaissa säädetyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen 7 §:n mukaan poikkeuslupan saajan on ilmoitettava Suomen riistakeskukselle ja poliisille metsästyslain 41 §:ssä tarkoitettun poikkeuslupan nojalla tapahtuneen riistaeläimen pyynnin tuloksesta. Ilmoitus on tehtävä ensimmäisenä arkipäivänä siitä, kun poikkeusluvassa tarkoitettu riistaeläin on tullut pyydystetyksi taikka, jos riistaeläin on jäänyt pyydystämättä, poikkeuslupan voimassaolon päättymisestä. Ilmoituksessa on mainittava pyydystettyjen eläinten määrä ja pyyntipaikan koordinaatit. Nisäkkäiden osalta on ilmoitettava myös pyyntiajankohta ja sukupuoli. Lisäksi metsästyslain 38 b §:n 2 momentin mukaan on ilmoitettava metsästäjän nimi ja metsästäjänumero.

Metsästyslain 41 §:n 5 momentin mukaan poikkeuslupien nojalla pyydetävän saaliin vuotuista määrää voidaan rajoittaa. Maa- ja

metsätalousministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä siitä, mitä riistaeläinlajeja tai poikkeuslupan myöntämisperustetta rajoitus koskee, suurimmasta sallitusta saalismäärästä, saalisyksilöiden sukupuolesta ja iästä sekä alueesta, jota rajoitus koskee. Lisäksi maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä 41 a §:n 3 momentissa tarkoitettun poikkeuslupan päämäärästä ja alueesta, jota päämäärä koskee, sekä poikkeuksen kohteena olevan lajin suotuisan suojelutason viitearvosta. Metsästysvuodelle 2026–2027 edellä tarkoitettua Suomen riistakeskuksen toimivaltaa rajoittavaa maa- ja metsätalousministeriön asetusta ei ole annettu. Näin ollen Suomen riistakeskus voi myöntää mm. luontodirektiivin 16 artiklan 1 kohdan e alakohdan mukaisia poikkeuslupia. Tapauskohtaisesti on kuitenkin harkittava ennen päätöksen tekemistä, onko muuta tyydyttävää ratkaisua ja haittaako metsästys suotuisan suojelun tason säilyttämistä tai saavuttamista.

Metsästyslain 30 §:n mukaan karhun poikkeuslupan saajan on nimettävä metsästyksen johtaja ja tarvittava määrä varajohtajia. Metsästykseen osallistuva henkilö on velvollinen noudattamaan metsästyksen johtajan antamia määräyksiä. Metsästyksen johtaja saa kieltää metsästykseen osallistumisen henkilöltä, joka ei noudata annettuja määräyksiä. Lisäksi valtioneuvoston asetuksella säädetään metsästyksen johtajan ja varajohtajien nimeämisestä, näiden ilmoittamisesta asianomaiselle riistanhoitoyhdistykselle tai Suomen riistakeskukselle, läsnäolosta metsästystapahtumassa sekä metsästyksen johtajan tehtävistä. Edellä tarkoitetuista asetuksentasoisista asioista on tarkemmat säännökset karhua koskien metsästysasetuksen (666/1993) 23 §:ssä.

Lain noudattamisen valvonnasta säädetään metsästyslain 88 §:ssä ja valvontaviranomaisen tarkastusoikeudesta 89 §:ssä.

Karhukannan hoitosuunnitelma

Maa- ja metsätalousministeriö on linjannut karhukannan hoitoa Suomen karhukannan hoitosuunnitelmassa (Maa- ja metsätalousministeriön julkaisuja 2025:17), joka on vahvistettu päätöksellä (VN/9336/2025-MMM-46) 4.7.2025. Päätöksen mukaan: ”Suomen karhukannan hoitosuunnitelman päätavoitteina on säilyttää karhukanta suotuisalla suojelutasolla ja ottaa samalla karhukannan hoidossa huomioon taloudelliset, sosiaaliset ja kulttuuriset vaatimukset ja vaikutukset sekä alueelliset erityispiirteet. Tavoitteena on myös ylläpitää karhukannan ihmisarkuutta. Suomen karhukannan hoitosuunnitelmassa kuvataan ne toimet, joita maa- ja metsätalousministeriö ja sen alainen hallinto toteuttavat karhukannan hoitamiseksi niin, että voidaan mahdollisimman hyvin sovittaa yhteen yhtäältä karhujen elinalueilla asuvien ja toimivien kansalaisten tarpeet sekä toisaalta karhukannan suojelun tarpeet. Suunnitelmalla vastataan Suomea koskeviin kansainvälisiin velvoitteisiin.”

Hoitosuunnitelman osiossa 2.2.1 kuvataan karhukannan kannanhoitoalueet tavoitteineen ja toimenpiteineen ja osiossa 2.2.2 kannanhoidollisen metsästyksen perusteet. Lisäksi hoitosuunnitelmassa asetetaan karhukannan suotuisan suojelutason viitearvoksi 1400 karhua.

Hylkäävän päätöksen perustelut

Suotuisa suojelun taso

Unionin tuomioistuin on yhdistetyissä asioissa C-473/19 ja C-474/19, Föreningen Skydda Skogen ym., antamassaan tuomiossa muistuttanut, että luontodirektiivin tavoitteena on edistää luonnon monimuotoisuuden säilymistä suojelemalla luontotyyppejä ja luonnonvaraista elämistää ja kasvistoa jäsenvaltioiden Euroopassa olevalla alueella ja että luontodirektiivin 2 artiklan 2 kohdan mukaan tätä varten toteutetuilla toimenpiteillä pyritään varmistamaan yhteisön tärkeänä pitämien luontotyyppien ja luonnonvaraisten eläin- ja kasvilajien suotuisan suojelun tason säilyttäminen tai sen ennalleen saattaminen (64 kohta). Tuomion mukaan mainituista tavoitteista seuraa, että luontodirektiivin suotuisan suojelun tason saavuttaneita lajeja on suojeltava kaikelta tämän tason heikentämiseltä, koska luontodirektiivin tarkoituksena on myös suotuisan suojelun tason säilyttäminen (65 kohta).

Suomen 2025 EU:n komissiolle toimittamassa kansallisessa luontodirektiivin 17 artiklan mukaisessa lajiarvioinnissa vuosilta 2019–2024 karhu arvioitiin levinneisyytensä ja populaatiokokonsa perusteella olevan suotuisan suojelun tasolla. Myös edellisissä arvioinneissa ajanjaksoilla 2001–2006, 2007–2012 ja 2013–2018 karhu oli suotuisalla suojelun tasolla. Karhukanta onkin kolminkertaistunut ensimmäisen ja neljännen raportointikauden välillä. Karhu ei ole myöskään uhanalainen laji Suomessa ns. punaisen kirjan IUCN-luokittelun mukaisesti (Suomen lajien uhanalaisuus – Punainen kirja 2019).

Lisäksi Suomen karhukannan hoitosuunnitelmassa on linjattu, että karhukannan suotuisan suojelutason viitearvo komission luontodirektiivin 17 artiklan tulkintaohjeen mukaisesti vertailuperusteisella tavalla määritettynä on 1400 yksilöä.

Luonnonvarakeskuksen viimeisimmän karhukanta-arvion mukaan (Karhukannan kehitys ja tila Suomessa vuonna 2025) karhujen lukumääräksi koko maassa ennen vuoden 2026 metsästyskautta ennustetaan 2201–2962 yksilöä (todennäköinen lukumäärä 2536 karhua). Ennuste huomioi edellisen metsästyskauden tunnetun kuolleisuuden sekä arvion pentutuotosta ja tuntemattomasta kuolleisuudesta. Ennuste sisältää kaikenikäiset karhut, myös keväällä 2026 syntyneet pennut. Syksyllä 2025 koko maan karhukanta oli 2181–2790 karhua (90 % todennäköisyysväli).

Luonnonvarakeskus on mallintanut tieteellisesti kestäväan verotuksen tason (14 %), jonka mukaan tunnettu kuolleisuus, jolla karhukanta pysyisi vuosina 2026–2031 vakaana, on 380 karhun tunnettu kuolleisuus vuonna 2026.

Hakemusalue sijaitsee läntisellä kannanhoitoalueella Suomen riistakeskus Pohjanmaan toiminta-alueella. Luonnonvarakeskuksen tekemän uusimman karhukanta-arvion mukaan itäisen kannanhoitoalueen karhukanta oli 1000–1431 yksilöä (29,9 yksilöä/1000 km²) syksyllä 2025. Keskisellä kannanhoitoalueella karhukanta oli 573–872 yksilöä (10,3 yksilöä/1000 km²) ja läntisellä kannanhoitoalueella 211–352 yksilöä (5,4 yksilöä/1000 km²).

Tämän poikkeuslupapäätöksen suotuisan suojelun tason tarkastelussa perusteena ovat hakemusalueen ja koko Suomen karhukannasta käytettävissä olevat Luonnonvarakeskuksen antamat tiedot, Suomen riistakeskuksen hakemuksen käsittelyn yhteydessä selvittämät tiedot ja

Luonnonvarakeskuksen poronhoitoalueen ulkopuolista Suomea koskeva mallinnus karhun verotustasoista, joita on verrattu kaikilla poikkeuslupapäätöksillä pyydettyväksi sallittujen yksilöiden enimmäismäärään. Koska tämä päätös on kielteinen, päätöksellä ei ole vaarantavaa vaikutusta karhukannan suotuisaan suojelun tasoon millään unionin tuomioistuimen ennakkoratkaisussa C-674/17, Luonnonsuojeluyhdistys Tapiola, kuvatuilla mittakaavatasoilla. Lisäksi Suomen riistakeskus katsoo, että vaikka päätös olisi ollut myönteinenkin haetuissa rajoissa, sillä ei olisi ollut vaarantavaa vaikutusta karhukannan suotuisaan suojelun tasoon millään unionin tuomioistuimen ennakkoratkaisussa C-674/17, Luonnonsuojeluyhdistys Tapiola, kuvatuilla mittakaavatasoilla.

Pyynnin päämäärä

Unionin tuomioistuin on antanut 10.10.2019 ennakkoratkaisun, joka koski luontodirektiivin 16 artiklan 1 kohdan e alakohdan mukaisen poikkeuslupan myöntämisen edellytyksiä suden kannanhoidolliseen metsästykseen (asia C-674/17, Luonnonsuojeluyhdistys Tapiola). Vaikka edellä mainittu ennakkoratkaisu koski epäsuotuisalla suojelun tasolla olevan suden kannanhoidollista metsästystä, ennakkoratkaisuun sisältyy myös yleisiä kannanottoja luontodirektiivin 16 artiklan 1 kohdan e alakohdan mukaisten poikkeamisedellytysten tulkinnasta. Mainitun alakohdan mukaisia poikkeamisedellytyksiä tulee tulkita yhdenmukaisesti siitä riippumatta, mitä luontodirektiivin liitteen IV a kohdassa mainittua lajia poikkeaminen koskee. Tämä käy ilmi myös komission luontodirektiivin soveltamista koskevasta vuoden 2021 ohjekirjasta eli tulkintaohjeesta.

Unionin tuomioistuin katsoi asiassa C-674/17, Luonnonsuojeluyhdistys Tapiola, antamassaan ennakkoratkaisussa, että luontodirektiivin 16 artiklan 1 kohdan e alakohtaa on tulkittava siten, että päämäärät, joihin poikkeuksella pyritään, on tuotava siitä tehtävässä päätöksessä esiin selvästi ja täsmällisesti ja tuettava perusteluin (ks. tuomion kohta 41). Tuomioistuimen mukaan 16 artiklan 1 kohdan e alakohtaa onkin tulkittava siten, että se on esteenä sellaisten päätösten tekemiselle, joilla myönnetään lupa poiketa tahallisen tappamisen kiellosta, jos tällaisten poikkeuslupien päämäärää ei ole tuettu selvin ja täsmällisin perusteluin ja jos kansallinen viranomainen ei kykene täsmällisten tieteellisten tietojen perusteella osoittamaan, että poikkeusluvalla kyetään saavuttamaan tämä päämäärä.

Korkein hallinto-oikeus viittaa ilveksen kannanhoidollista metsästystä koskevassa ennakkopäätöksessään KHO 2022:48 edellä mainittuun unionin tuomioistuimen ennakkoratkaisuun asiassa C-674/17, Luonnonsuojeluyhdistys Tapiola, ja toteaa, että pelkästään asetuksen tai kansallisen hoitosuunnitelman yleisten tavoitteiden toteuttaminen ei ole yksinään riittävä peruste poikkeuslupan myöntämiselle, ellei poikkeusluvasta samalla ilmene selvästi ja täsmällisesti se luontodirektiivin mukainen hyväksyttävä päämäärä, johon kannanhoidollisella metsästyksellä kyseisellä alueella pyritään, sekä se, miten metsästyksellä saavutettaisiin tämä päämäärä. Lisäksi korkein hallinto-oikeus toteaa karhua koskevassa ennakkopäätöksessään (KHO 2026:36, kohta 55), ettei metsästyslainsäädännön muutoksilla ja hyväksytyllä karhun kannanhoitosuunnitelmalla itsessään ole välitöntä merkitystä sen arvioimiseksi, voidaanko poikkeuslupan myöntämistä yksittäisessä tapauksessa pitää luontodirektiivin 16 artiklan 1 kohdan sekä sitä koskevan oikeuskäytännön mukaisena. Edellä olevan lisäksi korkein hallinto-oikeus

katsoi samaisen ennakkopäätöksen kohdassa 57, ettei päämääriä, joihin poikkeusluvalla pyritään, voida lupapäätöksessä esittää viittaamalla yleistasoiseen vaikkakin soveltamisalaltaan maantieteellisesti rajattuun sääntelyyn tai kannanhoitosuunnitelmaan, vaan unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan päämäärät tulee tuoda yksittäisen poikkeusluvalla osalta esiin selvästi ja täsmällisesti niin, että poikkeusta voidaan soveltaa tapauskohtaisesti alueella, jolle lupa on tarkoitus myöntää.

Korkein hallinto-oikeus toteaa lisäksi ennakkopäätöksessä KHO 2022:48, että luontodirektiivin tiukasti suojeltavaan lajiin kohdistuva kannanhoidollinen metsästys ei sellaisenaan voi olla luontodirektiivin 16 artiklan 1 kohdan e alakohdan ja sen myötä myöskään metsästyslain 41 a §:n 3 momentin soveltamisen edellytyksenä oleva päämäärä ilman, että metsästyksellä pyritään samalla johonkin luontodirektiivin mukaiseen hyväksyttävään päämäärään, joka kuuluu 16 artiklan 1 kohdan e alakohdan alaan. Sillä seikalla, että metsästyksellä ei käytännössä olisi haitallista vaikutusta kysymyksessä olevan lajin, kuten esimerkiksi karhun suojelun tasoon, ei ole tässä suhteessa merkitystä. Korkeimman hallinto-oikeuden mukaan poikkeusluvalla sallittu kannanhoidollinen metsästys voi sinänsä kuitenkin olla keino luontodirektiivin mukaisen hyväksyttävän päämäärän saavuttamiseksi.

Hakemusalue kuuluu karhukannan hoitosuunnitelmassa tarkoitettuun läntiseen kannanhoitoalueeseen. Hakija on esittänyt tavoitelluksi päämääräksi:

"Hakemuksen päämääränä on vähentää ihmisten ja karhujen välisten kohtaamisten todennäköisyyttä vaikuttamalla paikallisen karhukannan kokoon, kasvuvauhtiin sekä alueellisiin tihentymiin. Tarkoituksena on ehkäistä sellaisen karhukannan tiheyden muodostumista, joka lisäisi merkittävästi ihmisten ja karhujen välisiä kohtaamisia sekä maataloudelle, kotieläintuotannolle ja muulle maaseutuelinkeinolle aiheutuvia haittoja. Keski-Pohjanmaan ja Pohjois-Pohjanmaan rajaseutu on vahvaa maatalous- ja karjatalousaluetta, jossa karhukannan hallitulla alueellisella säätelyllä voidaan edistää karhun ja ihmisen rinnakkaiseloä sekä ylläpitää karhukannan ihmisarkuutta myös tulevaisuudessa.

Suomen riistakeskus katsoo, että hakijan esittämä päämäärä on kokonaisuutena arvioiden sellainen, että se täyttää luontodirektiivin sekä unionin tuomioistuimen ja korkeimman hallinto-oikeuden oikeuskäytännön asettamat vaatimukset, koska päämääränä on vähentää ennakolta turvallisuusuhka- ja omaisuusvahinkotapausten todennäköisyyttä (= ihmisten ja karhujen välisten kohtaamisten ennaltaehkäisy) harventamalla kasvanutta karhukantaa sekä rajoittamalla kannan kasvua ja tihentymien muodostumista hakemusalueella.

Komission luontodirektiivin soveltamista koskevan ohjeasiakirjan mukaan poikkeus luontodirektiivin 16 artiklan 1 kohdan e alakohdan nojalla voidaan myöntää vain, jos on olemassa erityinen ongelma tai tilanne, johon on puututtava. Ohjekohtaan nojaten korkein hallinto-oikeus toteaa ennakkopäätöksissä KHO 2023:99 ja KHO 2023:100, että luontodirektiivin 16 artiklan 1 kohtaan perustuvaa poikkeusta voidaan kuitenkin soveltaa vain konkreettisesti ja tapauskohtaisesti ja vain, jos on olemassa erityinen ongelma tai tilanne, johon on puututtava.

Lisäksi korkein hallinto-oikeus toteaa ennakkopäätöksissä KHO 2023:99 ja KHO 2023:100, että päämäärän hyväksyttävyyttä arvioitaessa voidaan ottaa

huomioon kyseiseen lajiin liittyvät erityispiirteet. Esimerkiksi karhun osalta kannanhoidon tulisi liittyä aluekohtaisiin, karhukannan liiallisesta kasvusta aiheutuviin konkreettisiin vaikutuksiin ja ongelmiin. Lisäksi korkein hallinto-oikeus toteaa, että poikkeuslupan perusteena tulee olla riittävä selvitys mainituista vaikutuksista nimenomaan poikkeuslupahakemusta koskevalta alueelta.

Edellä olevan perusteella Suomen riistakeskus on tarkastellut hakemusalueelta karhujen aiheuttamia vaikutuksia ja ongelmia tutkiakseen ihmistoiminnalle aiheutuvia haittoja ja vahinkoja hakemukselle asetettuun päämäärään peilaten.

Hakemusalueelta on raportoitu riistavahinkorekisterin mukaan karhujen pihakäyntejä seuraavasti: 3 kpl vuonna 2023, 8 kpl vuonna 2024, 7 kpl vuonna 2025 ja vuonna 2026, 23.6.2026 mennessä 6 kpl.

Kotieläin- ja maatalousvahinkoja, joista olisi maksettu korvauksia, seuraavasti: vuonna 2023 4455 eurolla, vuonna 2024 1750 eurolla, vuonna 2025 877 eurolla ja vuonna 2026, 23.6.2026 mennessä 0 eurolla.

Hakemusalueella ei ole ollut suurriistavirka-aputehtäviä (SRVA) vuodesta 2023 lähtien vuoteen 2026, 23.6.2026 mennessä.

Petoyhdyshenkilöt ovat tallentaneet hakemusalueelta karhun näköhavaintoja vuonna 2023 7 kpl, vuonna 2024 14 kpl, vuonna 2025 27 kpl ja tämän vuoden aikana kesäkuun loppuun mennessä 21 karhun näköhavaintoa. Karhun pentuehavaintoja on hakemusalueelta tallennettu vuonna 2023 10 kpl, vuonna 2024 7 kpl, vuonna 2025 31 kpl ja tänä vuonna 23.6.2026 mennessä on tallennettu 1 pentuehavaintoa.

Lisäksi Suomen riistakeskus on saanut 26.6.2026 tiedon Lohtajalla karhun aiheuttamasta mehiläisvahingosta. Myös hakija on toimittanut tapaukseen liittyen tiedon sähköpostitse 30.6.2026.

Suomen riistakeskus toteaa, että osalla hakemusalueella on viimeisen vuoden aikana liikkunut joitakin ihmistoiminnan läheisyyteen viehtyneitä karhuja. Tilastoista ei ole pääteltävissä, että häiriökäyttäytymisen oppineita karhuja olisi hakemusalueella erityisen runsaasti ja siten pääteltävissä, että alueella olisi sellainen karhukannan tihentymisestä aiheutunut ongelma tai tilanne, johon olisi tällä hetkellä puututtava kannanhoidollisella metsästyksellä.

Korkein hallinto-oikeus katsoi ennakkopäätöksessä (KHO 2026:36), että ongelmat johtuivat alueellisen karhukannan tihentymisestä. Hakemusalueella asian selvityksen perusteella havaitut tilanteet liittyvät yksittäisiin ihmisasutuksen läheisyydessä liikkuneisiin karhuihin tai paalivahinkoja aiheuttaneisiin karhuihin. Siten asiassa ei ole osoitettu, että hakemuksessa osoitettu päämäärä edellyttäisi vielä tässä vaiheessa kannanhoidollista metsästystä. Lisäksi yksittäisiin, asutuksen läheisyydessä liikkuviin karhuihin voitaisiin puuttua ensi vaiheessa SRVA-toiminnan kautta karkottamisella, joka toimisi muuna tyydyttävänä ratkaisuna, tai sitä olisi tullut ainakin kokeilla. Edellä olevan perusteella hakemusalueella ei ole osoitettavissa turvallisuusuhkatilanteita, SRVA-tehtäviä tai muita ongelmia siinä määrin kuin korkeimman hallinto-oikeuden ennakkopäätöksessä (KHO 2026:36), jossa oikeus hyväksyi poikkeuslupan. Edellä mainitussa ennakkopäätöksessä poikkeuslupan hyväksyttävyyttä tuki

erityisesti se, että alueella oli osoitettu karhujen toistuvaa esiintymistä pihapiireissä, karhujen ja ihmisten kohtaamisten lisääntymistä sekä SRVA-tilanteita. Ratkaisun keskeiset perusteet liittyivät vahvasti ihmisten turvallisuuteen, eivät pelkästään taloudellisiin vahinkoihin.

Edellä sanottuun liittyen Suomen riistakeskus tuo vielä esiin sen, että hakemusalue kuuluu karhukannan hoitosuunnitelman mukaiseen läntiseen kannanhoitoalueeseen. Kannanhoitoalueelle asetettujen yksityiskohtaisten tavoitteiden mukaan karhukanta saa kasvaa ja levittäytyä läntisellä kannanhoitoalueella karhuille sopiviin elinympäristöihin. Tavoitteena on myös se, että karhun aiheuttamia vahinkoja ehkäistään. Lisäksi tavoitteena on, että läntinen alue tukee karhukannan levittäytymistä eteläiselle alueelle karhuille sopiville elinympäristöille. Kannanhoidollista metsästystä ei ole myöskään tuotu erikseen esille asetettujen toimenpiteiden joukossa.

Täten Suomen riistakeskuksen näkemyksen mukaan hakemusalueella ei voida katsoa olevan, eikä hakija ole hakemuksessaan osoittanut vallitsevan sellaista asetetun päämäärän edellyttämää karhukannasta aiheutuvaa tilannetta tai ongelmaa, joka aiheuttaisi kohtuuttomia vahinkoja ja haittoja ihmistoiminnalle. Myöskään esitettyjä ja selvitettyjä vahinkoja ja tilanteita ei voida pitää sellaisina, että ne ylittäisivät päämäärän edellyttämällä tavalla kohtuullisen tason. Suomen riistakeskus katsoo, että hakemusalueella ei ole siten havaittavissa korkeimman hallinto-oikeuden oikeuskäytännön mukaista erityistä ongelmaa tai tilannetta, johon olisi puututtava luontodirektiivin 16 artiklan 1 momentin e alakohtaan perustuvalla poikkeusluvalla. Näin ollen poikkeuslupaa ei voida myöntää.

Edellä olevan takia Suomen riistakeskus ei myöskään katso tarpeelliseksi tarkastella enää erikseen muuta tyydyttävää ratkaisua taikka tarkoin valvotuissa oloissa valikoiden ja rajoitetusti kriteerien täyttymistä.

Loppuyhteenveto

Hakijalle ei myönnetä metsästyslain 41 a §:n 3 momentissa tarkoitettua poikkeuslupaa karhun tappamiseen. Suomen riistakeskus on tehnyt päätöskohdasta ilmenevän päätöksen edellä mainituilla perusteilla ja ottaen huomioon oikeusohjeissa mainitut säännökset.

Oikeusohjeet

Päätöstä tehtäessä on sovellettu seuraavia oikeusohjeita:

metsästyslain (615/1993) 2 §, 30 §, 37 §:n 3 momentti, 38 b §:n 2 momentti, 41 §:n 1, 3, 4 ja 5 momentti, 41 a §:n 1 ja 3 momentti, 88 §, 89 § ja 90 §, riistahallintolain (158/2011) 8 §:n 4 momentti ja 31 §:n 2 momentti, metsästysasetuksen (666/1993) 23 §, metsästyslaissa säädetyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen (452/2013) 1 §:n 1 momentti, 3 §:n 1 momentin 2 kohta, 4 §:n 1 ja 4 momentti, 5 §:n 3 momentti ja 7 §:n 1 ja 3 momentti, valtion maksuperustelain (150/1992) 6 §, 11 a § ja 11 b § ja Suomen riistakeskuksen ja riistanhoitoyhdistysten julkisten hallintotehtävien maksuista vuosina 2026 ja 2027 annetun maa- ja metsätalousministeriön asetuksen (1218/2025) 1 §:n 1 momentin 9 kohta.

Muutoksenhaku

Suomen riistakeskuksen päätökseen tyytymätön saa hakea siihen muutosta alueella toimivaltaiselta hallinto-oikeudelta kirjallisella valituksella. Valitusosoitus on päätöksen liitteenä.

Käsittelymaksun määrittämisen osalta valittaja voi vaatia valtion maksuperustelain (150/1992) 11 b §:n nojalla oikaisua Suomen riistakeskuksesta. Oikaisuvaatimusosoitus on päätöksen liitteenä.

LISÄTIEDOT

Lisätietoja päätöksestä antaa:

Mikael Luoma 0294312271 mikael.luoma@riista.fi

SUOMEN RIISTAKESKUS

Julkiset hallintotehtävät

Sauli Härkönen

Julkisten hallintotehtävien päällikkö

Mikael Luoma

riistapäällikkö

Päätös on allekirjoitettu koneellisesti riistahallintolain (158/2011) 8 §:n 5 momentin nojalla.

Päätös hakijalle sähköisen palvelun kautta.

JAKELU

Tiedoksi:

KANNUKSEN RIISTANHOITOYHDISTYS

HIMANGAN RIISTANHOITOYHDISTYS

LOHTAJAN RIISTANHOITOYHDISTYS

TOHOLAMMIN RIISTANHOITOYHDISTYS

LESTIJÄRVEN RIISTANHOITOYHDISTYS

KALAJOEN-ALAVIESKAN RIISTANHOITOYHDISTYS

SIEVIN RIISTANHOITOYHDISTYS

KÄLVIÄN-ULLAVAN RIISTANHOITOYHDISTYS

POHJANMAAN POLIISILAITOS

OULUN POLIISILAITOS

LÄNSI-SUOMEN MERIVARTIOSTO

SUOMEN LUONNONSUOJELULIITTO POHJANMAAN PIIRI

SUOMEN LUONNONSUOJELULIITON POHJOIS-POHJANMAAN
PIIRI

LUONNONSUOJELUYHDISTYS TAPIOLA-POHJANMAA RY

MAKSU

Käsittelymaksu 200.00 EUR

VALITUSOSOITUS

(Riistahallintolaki 31.1 §)

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen.

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta,
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi,
- vaatimusten perustelut,
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi, postiosoite ja muut yhteystiedot. Hallintotuomioistuimelle on ilmoitettava myös valittajan henkilötunnus tai yritys- ja yhteisötunnus. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava.

Valituksessa on ilmoitettava myös sähköinen tai mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Valituksen tai muun asiakirjan toimittaminen hallintotuomioistuimen sähköiseen asiointipalveluun katsotaan ilmoitukseksi sähköisen asiointipalvelun käyttämisestä prosessiosoitteena. Sähköistä asiointipalvelua käytettäessä erillistä prosessiosoitteen ilmoittamista ei tarvita.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä:

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen,
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta,
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle,
- asiamiehen valtakirja, jollei oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa toisin säädetä.

Valituksen tekeminen ja valitusajaksi

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on lainvastainen.

Valitus on tehtävä kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitusajan laskeminen alkaa tiedoksisaantipäivää seuraavasta päivästä.

Tiedoksisaantipäivä lasketaan seuraavasti:

- jos päätös on postitettu tavallisena kirjeenä, vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä,
- jos päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, asiakirja katsotaan annetun tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä,
- jos päätös on lähetetty postitse saantitodistusta vastaan, tiedoksisaantipäivä ilmenee saantitodistuksesta,
- jos päätös on luovutettu tiedoksiannon vastaanottajalle tai tämän edustajalle, tiedoksiannosta on tällöin laadittava kirjallinen todistus, josta on käytävä ilmi tiedoksiannon toimittaja ja vastaanottaja sekä tiedoksiannon ajankohta,
- jos päätös on toimitettu tiedoksi muulla tavalla jollekin muulle henkilölle kuin päätöksen saajalle (sijaistiedoksianto), tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen kolmantena päivänä sijaistiedoksiantoa koskevan tiedoksiantotodistuksen osoittamasta päivästä.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava valitusajassa toimivaltaiselle hallintotuomioistuimelle. Valitus toimitetaan ensisijaisesti sähköisen asiointipalvelun kautta (<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>). Valituksen voi toimittaa hallinto-oikeudelle myös postitse, sähköpostitse tai tuomalla valituskirjelmän hallinto-oikeuden kirjaamoon. Valitusasiakirjojen on oltava perillä hallinto-oikeudessa viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen kello 16.15. Viranomaiselle toimitetun sähköisen asiakirjan katsotaan kuitenkin saapuneen määräajassa, jos asiakirja saapuu viimeistään määräajan viimeisen päivän aikana laissa tarkoitetulla tavalla. Postittaminen tai muu toimittaminen tapahtuu lähettäjän vastuulla. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusajaksi jatkuu kuitenkin vielä seuraavaan arkipäivään klo 16.15 saakka.

Käsittelymaksu

Hallinto-oikeuden päätöksistä voidaan periä oikeudenkäyntimaksu. Ajantasainen tieto oikeudenkäyntimaksuista löytyy <https://tuomioistuimet.fi/fi/index/asiointijulkisuus/maksut/oikeudenkayntimaksut/hallinto-oikeudessa.html>.

Hallinto-oikeuden osoite

Postiosoite: Vaasan hallinto-oikeus, PL 204, 65101 Vaasa

Käyntiosoite: Vaasan hallinto-oikeus, Korsholmanpuistikko 43, 4. krs., Vaasa

Sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi

Puhelin: 029 56 42780 Faksi: 029 56 42760

OIKAISUVAATIMUSOSOITUS

Maksuvelvollinen, joka katsoo, että valtion maksuperustelain (150/1992) 6 §:n sekä Suomen riistakeskuksen ja riistanhoitoyhdistysten julkisten hallintotehtävien maksuista vuosina 2026 ja 2027 annetun maa- ja metsätalousministeriön asetuksen (1218/2025) 1 §:n perusteella määrätyn maksun määrittämisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia siihen valtion maksuperustelain 11 b §:n nojalla oikaisua. Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti.

Oikaisuvaatimuksen sisältö

Oikaisuvaatimuksessa, joka osoitetaan Suomen riistakeskukselle, on ilmoitettava seuraavat asiat:

- vaatimuksen tekijän nimi ja tarvittavat yhteystiedot (postiosoite ja puhelinnumero tai sähköpostiosoite, joihin asiaa koskevat ilmoitukset voidaan toimittaa)
- päätös, johon haetaan oikaisua, sekä se, millaista oikaisua vaaditaan ja millä perusteilla sitä vaaditaan.

Jos vaatimuksen tekijän puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos oikaisuvaatimuksen laatijana on joku muu henkilö, oikaisuvaatimuskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja tarvittavat yhteystiedot.

Oikaisuvaatimuskirjelmän liitteet

Oikaisuvaatimuskirjelmään on liitettävä:

- päätös, johon maksun periminen perustuu, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys oikaisuvaatimusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu Suomen riistakeskukselle
- asiamiehen valtakirja, mikäli asiamiehenä ei toimi asianajaja tai yleinen oikeusavustaja.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä kuuden kuukauden kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Jos oikaisuvaatimusta ei ole tehty määräajassa, oikaisuvaatimus jätetään tutkimatta.

Oikaisuvaatimuskirjelmän toimittaminen

Oikaisuvaatimuksen voi toimittaa Suomen riistakeskukselle henkilökohtaisesti, postitse maksettuna postilähetyksenä taikka asiamiestä tai lähettiä käyttäen. Postittaminen tai muu toimittaminen tapahtuu lähettäjän vastuulla. Oikaisuvaatimuksen on saavuttava Suomen riistakeskukselle ennen kuuden kuukauden määräajan päättymistä, jotta vaatimus voidaan tutkia. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto, määräaika jatkuu kuitenkin vielä seuraavan arkipäivän.

Käsittelymaksu

Oikaisuvaatimukseen annettava päätös on maksuton.

Yhteystiedot

Suomen riistakeskuksen yhteystiedot löytyvät päätöksen etusivulta.